

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Kontrol
med
Korn og Foderstoffer i Københavns Frihavn.

Da Københavns Frihavn aabnedes i Efteraaret 1894, traadte samtidig Kontrollen med Korn og Foderstoffer, i Henhold til en Overenskomst mellem Frihavns-Aktieselskabet og Landhusholdningsselskabet, i Virksomhed i Frihavnen. Kontrollens Benyttelse tog dog først sin Begyndelse i 1896, men i de siden da forløbne Aar har dens Virksomhed været meget betydelig, og den har utvivlsomt vundet voxende Tillid hos Kjøbmænd og Landmænd. Den samlede Kontrol i 1901 omfattede over 126 Mill. Pd. eller ca. 36 pCt. mere end i det foregaaende Aar. Men selvfølgelig kan det ved en saa stor Virksomhed ikke undgaas, at der undertiden fremkommer Klager, og disse gaa da i Reglen ud paa, at Kontrollen ikke har kasseret Varer, som den formentlig burde have kasseret enten paa Grund af deres Indhold eller deres ydre Renhedstilstand. Uagtet Klagernes Antal er overordentlig ringe i Forhold til Expeditionernes Omfang, og uagtet Klagerne som Regel ere baserede paa en urigtig Opfattelse af, hvad der paahviler Kontrollen, kunne de selvfølgelig bidrage til, at Nyttens af dens Virksomhed bliver mindre end ønskelig. Da dette utvivlsomt vilde blive til Landbrugets Skade, ønsker Landhusholdningsselskabet at fremkomme med den efterfølgende Redegjørelse dels for Kontrollens Formaal og Betydning, dels for Rækkevidden af den Sikkerhed, den byder Landmændene.

Kontrollens Formaal og Betydning er, sagt med faa Ord, at yde Landmændene Garanti for Leveringen af kontraktlige Varer. Kontrollen vaager over — for saa vidt det overhovedet lader sig gjøre —, at Landmændene kun modtager gode sunde Varer. Som Regel vil en Landmand købe Varerne frit paa Bane i Kjøbenhavn, og vil han gjøre Indsigelse mod et Parti Varer som ikke værende en reel Handelsvare, da maa Indsigelsen allerede fremsættes ved Modtagelsen paa Bane i Kjøbenhavn, og Landmanden maa da have en Stedfortræder til paa hans Vegne at anerkjende eller tilbagegive Varen — men dette er ofte forbundet med Vanskelighed og altid dyrt. Her er det da, at Kontrollen træder til som Landmandens Stedfortræder, den vaager over, at han kun modtager Varer, saaledes som de til enhver Tid gaa i Handelen som reelle Handelsvarer.

Hermed er i Virkeligheden samtidigt antydet Rækkevidden af den Sikkerhed, Kontrollen byder. Undertiden stille Landmændene imidlertid større Fordringer til Kontrollen, end denne kan og skal opfylde.

Saaledes hersker der undertiden en fejlagtig Opfattelse af, hvad man kan forlange med Hensyn til en kontrolleret Vares Renhedstilstand.

Kontrollens Certificat er vel altid en Garanti for, at den modtagne Vare ikke er saa uren, at den derved bliver ukontraktlig, ligesom Landmændene have Garanti for, at Varer, der have passeret Kontrollen, ikke ere mugne, vaade eller sammenbrændte. Men derimod maa der ikke ventes en absolut Garanti for, at Varen er velrenset, saaledes som dette Ord sædvanlig opfattes af Landmændene. Thi naar det ikke udtrykkelig betinges ved Kjøbet, at Majs eller fremmed Korn skal være en velrenset Vare, kan Kontrollen ikke nægte at modtage en Vare, der indenfor rimelige Grænser indeholder fremmede Bestanddele som Avner, Majskolber, Støv osv., men som dog, uagtet disse Urenligheder, maa kaldes en god reel Handelsvare, som ikke staar i Strid med Slutsedlen.

Vil Landmanden sikre sig herimod, altsaa sikre sig en absolut Garanti med Hensyn til Renheden, da maa han udtrykkelig fordr af sin Kjøbmand en velrenset Vare og samtidig underrette Kontrollen herom. Der kan da øves den skarpest mulige Kontrol ved Varens Modtagelse, men det er en Selvfølge, at Landmanden maa betale mere for en saadan Vare.

Undertiden hersker der ogsaa overdrevne Forestillinger om den Undersøgelse af en Vares Indhold, der paahviler Kontrollen. Dennes Virksomhed omfatter alene en Undersøgelse, der kan udføres ved Hjælp af Lugt, Smag og Syn, hvorimod den ikke kan paatage sig at undersøge Forhold, der kun kan afgjøres ad kemisk eller mikroskopisk Vej. Dette gjælder saaledes Konstateringen af en Vares indre Beskaffenhed, der kræver Analyser og mikroskopiske Undersøgelser, med hvilke Kontrollen selvfølgelig ikke kan give sig af. Vil Landmanden sikre sig Garanti for Varens indre Beskaffenhed, da maa han ved Kjøbet forlange Garantidokument i Henhold til Gjødnings- og Foderstofloven af 26. Marts 1898 og eventuelt lade en Prøve af Varen undersøge i et af de af Ministeriet anerkjendte kemiske Laboratorier. Kontrollens Bestyrer, Hr. James Høyer, fik i Fjor Bemyndigelse af Grosserer-Societetets Komité til at udtage saadanne Prøver med Gyldighed efter Loven af 26. Marts 1898.

Hensigten med denne Artikel har været at tydeliggjøre Kontrollens Virksomhed for Landmændene for at bidrage til at styrke Tilliden til Kontrollen og forhindre, at man i god Tro stiller Fordringer til den, som den hverken kan eller skal opfylde. Ved at byde en Garanti for Leveringen af kontraktlige Varer, byder Kontrollen i Virkeligheden Landbruget et betydeligt Gode, som man maa haabe, det i stigende Grad vil gjøre Brug af.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.